

MILIEU- EN KLIMAATRAAD

Datum vergadering: 20.04.2023

Aanwezig: Schepen Patrick Princen, Thomas Roosen, Yannick Ravoux, Tris Segers, Stijn Vranckx, Simon Verreect, Michel Verhauwaert, Luc Van Espen, Arnout Ruelens en Nina Van den Bilcke

Verontschuldigd: Schepen Vicky Vanmarcke, John De Grieve, Joan Pepermans, Mon Schepers

AGENDA

Goedkeuring verslag	1
Laadpalenbeleid	1
VK tegelwippen: acties voor lokale ontharding	3
Werkgroep vergunningen	4
Varia	4
Agenda volgende vergadering	5

Het agendapunt over de geluidsmuur zal verschoven worden naar de raad van juni (fietstocht).

GOEDKEURING VERSLAG

Het verslag wordt goedgekeurd.

LAADPALENBELEID

Thomas Roosen van de dienst mobiliteit licht toe. Ook collega's Ann Vandeurzen en Charlotte Vandemoortele werken rond het laadpalenbeleid. Je kan ook bij hen terecht mocht je nog vragen hebben. Voor meer details wordt verwezen naar de presentatie in bijlage.

Evolutie en doelstellingen

- Er zijn een aantal richtlijnen en verordeningen door Europa opgemaakt om te komen tot broeikasgasemissiereducties en om klimaatneutraal te worden.
- Ook vanuit Vlaanderen zijn er decreten, uitvoerings- en ministeriële besluiten die oa aangeven hoe laadpalen kunnen uitgerold worden op het openbaar domein.
- In Vlaanderen waren er in 2016 430 publieke laadpunten (1 laadpaal = 2 laadpunten). In 2022 waren dat er 7626. Publieke laadpalen staan op grond van de stad, gewest of provincie. Semi-publieke laadinfrastructuur is minimum 10 uur per dag toegankelijk en staat bijvoorbeeld op een parking van een supermarkt.
- In Mechelen zijn er 241 publieke laadpunten en 329 semi-publieke laadpunten. Op de stadswebsite kan je bekijken waar de laadpalen zich bevinden. Op de website van Vlaanderen is een vergelijkbare kaart terug te vinden. Daar staan ook de semi-publieke laadpunten op. Je kan daar bijvoorbeeld ook zien waar er snelladers staan.
- Paal volgt paal beleid: lfv bezettingsgraad wordt een paal bijgeplaatst.

- Er wordt opgemerkt dat er veel laadpalen zijn binnen de vesten. Het laadpalenbeleid past binnen het parkeerbeleid en past op haar beurt binnen het integraal mobiliteitsbeleid. Buiten het centrum zijn er meer privéladere.
- De Vlaamse doelstelling voor laadinfrastructuur wordt 2-jaarlijks bijgesteld.
- CPE staat voor charge point equivalent, 1 laadpunt van 3-11 kW (normaal of traaglader). Evolutie naar 35000 CPE over heel Vlaanderen tegen 2025, in Mechelen naar 578 CPE. Meer dan 150 kW vermogen zijn ultrasnelle laders (10 CPE). Door de technologische evolutie bieden snelladers nu al een vermogen van 300 kW. Semi-publieke laadpunten tellen maar voor de helft mee.
- De tijd heeft in januari een rapport uitgebracht waar welke gemeente staat op vlak van laadpalen. (<https://multimedia.tijd.be/laadpalen>). Mechelen staat op 78% van de vooropgestelde laadpaalbehoefte in 2025. Deze behoefte wordt elke 2 jaar berekend (oa op basis van het aantal elektrische voertuigen die ingeschreven zijn).
- De visienota mobiliteit is opgemaakt aan het begin van de legislatuur. De evolutie gaat snel. Er is een paragraaf in opgenomen over de transitie naar duurzame voertuigen:
 - De plaatsing van laadpalen op openbaar domein.
 - Het uitwerken van een kader waarbinnen de plaatsing van laadinfrastructuur wordt geregeld.
 - De elektrificatie van deelwagens en stedelijke vloot.
- Wat is nu de strategie om laadpalen te plaatsen?
 - Groene stroom voor publieke laadpalen
 - Elektrificatie van de stedelijke vloot
 - Clustering van laadinfrastructuur op laadpleinen en buurtparkings
 - Voorkeur voor randparkings ipv centumparkings
 - Voorkeur voor parkings ipv straatparkeren
 - Voorkeur voor dwarsparkeren ipv langsparkeren
 - Dubbelgebruik (semi-publiek)
 - Zo hoog mogelijke rotatie (laden ≠ parkeren)
 - Combo autodelen

Vlaamse concessie voor laadpaalexploitanten

- Vlaanderen gaat op zoek naar laadpaalexploitanten en schrijft een aanbesteding uit. Daarop kunnen gemeenten zich inschrijven. De concessie is voor de komende 2 jaar gegund aan Engie. (onderaanneming Equans).
- De uitrol van laadinfrastructuur gebeurt via 3 strategieën:
 - 1) Paal volgt wagen (vraaggestuurd proces). Burgers kunnen mits voldaan is aan een aantal voorwaarden zelf een laadpaal aanvragen in de buurt via het e-loket Vlaanderen.
 - 2) Paal volgt paal (vraaggestuurd proces). Als een paal boven een bepaalde bezettingsgraad gaat zowel in tijd als afgenomen vermogen (ook nog andere factoren) kan er een laadpaal bijgeplaatst worden. Vlaanderen werkt dit nog verder uit. Doel is om na 6 maanden na de aanvraag de paal te plaatsen.
 - 3) Strategische plaatsing (aanbodgestuurd proces) voor traag- en snelladers.
- Meer in detail: Paal volgt wagen. De voorwaarden zijn op Vlaams niveau bepaald:
 - Je moet al elektrisch rijden
 - Als er plek is op privéterrein dan kom je niet in aanmerking
 - Als er al een laadpunt binnen 250m ook niet
 - Ook moet er rekening gehouden worden met plaatselijke parkeerregels
- Je moet geconnecteerd zijn om op een laadplek te staan.
- De betrokken actoren bij de plaatsing van laadpalen zijn:
 - Departement MOW
 - Laadpaalexploitant Engie (huidige concessie)
 - Distributienetbeheerder Fluvius (aanwezige netwerk moet zwaar genoeg zijn = 400 V)
 - Wegbeheerders AWV en stad Mechelen.

De stad keurt de locaties goed die de laadpaalexploitant voorstelt, richt parkeer- en laadvlakken in (oa verkeerssignalisatie) en neemt hiervoor aanvullende reglementen op.
- Wanneer een paal defect is moet dit gemeld worden aan de laadpaalexploitant.

Projecten in Mechelen

Reguliere projecten

- **Proefproject Archie**

Mag ik een privéladere gebruiken en de kabel op de stoep leggen? Privatisering van openbaar domein of delen van een gevellaadpaal met mensen uit de buurt (arm). Er zijn momenteel 4 plekken waar een proefproject loopt. D bijkluswet (je koopt stroom bij de burens) is vernietigd. Er wordt onderzocht hoe het project kan verder lopen. Misschien zijn er mogelijkheden via de wetgeving energiedelen?

- **Laadpaal bij voetpadkasten**

Er zijn veel plaatsen waar er geen 400 V netwerk te vinden is, de zogenaamde 400 V woestijnen (kaart presentatie). Hier is het niet mogelijk om laadpalen te installeren. Daar bieden voetpadkasten wel mogelijkheden. Laadpalen op openbaar domein zijn 3 fasig bij particulieren 1-fasig. Bij wegeniswerken wordt nagekeken of er vraag is naar laadpalen en of er een 400 V netwerk aanwezig is. Belangrijk is dat het net er klaar voor is. Kan er als voorwaarde voor de plaatsing van een laadpaal opgelegd worden dat mensen zonnepanelen moeten leggen? Toekomstgericht moet minder individueel maar meer collectief gedacht worden.

- **Energiemanagement met zonnepanelen en laadpalen**

Wanneer wordt er groene stroom geproduceerd? Wanneer worden de elektrische wagens opgeladen? Hoe kan de laadinfrastructuur ingezet worden om de piekvraag van elektriciteit uit te flakken?

Case studie: Waterduivel (nieuwe site uitvoeringsdiensten en brandweer). De zonnepalen op het dak worden gekoppeld aan het wagenpark van de stad met een energiemanagementsysteem. Een vergelijkbaar project is het Europees project Access in Keerdok (zie verder).

Projecten met Europese subsidies

- **Acces** (slotevent april 2023): Slimme en koolstofarme energiesystemen in parking Keerdok Eandis = Pionierswerk. Meer info in dit filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=mojWn0Jp28U>
Enkele bedenkingen: Aantal laadpunten beperkt? Extra laadvoorzieningen nodig om op te schalen? Zonnepanelen aan de buitenkant van het gebouw? Is er plaats om fietsriksja's te stallen (wie heeft andere ideeën voor het stallen van deze fietstaxi's)?
- **ZCI** (Zero carbon infrastructure) (gestart in maart 2023): Opmaak beleidsdocument elektrische voertuigen (in samenwerking met andere Europese steden).
- **Select** (in aanvraag): Laadinfrastructuur voor logistiek.
- **Every** (in aanvraag): Promotie en gebruik van zonnepanelen en elektrische mobiliteit bij sociale (woon)projecten.
- Hoeveel laadpunten bij nieuwe of bestaande gebouwen moeten voorzien worden is bepaald via Vlaamse regelgeving. Bij parkings vanaf bepaalde omvang moeten laadpunten voorzien worden. Laadinfrastructuur moet ook op semi-publiek domein komen en niet enkel op openbaar domein.
- Bij bedrijven zou een parking bijvoorbeeld overdag beschikbaar kunnen zijn voor de werknemers en 's nachts voor de burens. De palen worden dan dubbel benut, alsook de parkeerplaatsen.
- Emissies van 2020 in vergelijking met 2011: Doelstelling -20% is niet gehaald, maar -17%. Cijfers worden in vraag gesteld.

VK TEGELWIPPEN: ACTIES VOOR LOKALE ONTHARDING

Arnout Ruelens licht toe. Voor meer info, ook over de voortgang van het klimaatplan 2022 wordt verwezen naar de presentatie in bijlage en de opname van de gemeenteraadscommissie van maart 2023: https://www.youtube.com/watch?v=S5II_IFNH7w

- Voor de aanleg van een tegeltuin is in principe geen vergunning meer nodig, tenzij je woning gelegen is in beschermd stads/dorpsgezicht, een beschermd monument is, grenst aan een gewestweg of jouw straat recent werd heraangelegd. Er is wel een reglement van toepassing en er wordt gevraagd om achteraf een foto door te sturen. Meer info op: <https://klimaatneutraal.mechelen.be/reglement-tegeltuin>.
- Vanaf 3 burens kan de stad de tegeltuin komen aanleggen (doorlooptijd van een aantal maanden).

- Voor en na foto's kunnen inspirerend zijn voor een artikel in de Nieuwe maan.
- Puinzakken zijn bedoeld voor ontharding op privaat terrein. IVAREM komt langs om puinzakken te verdelen (via Klimaan?).
- Op de open street maps van Klimaan kunnen de aangelegde tegeltuinen aangeduid worden.
- VK tegelwippen loopt nog tot 31 oktober. De tussenstand kan je bekijken op <https://vk-tegelwippen.be/tegelstand/>.
- Aanvullingen en suggesties voor acties om mensen te ondersteunen bij het ontharden mogen steeds overgemaakt worden.

WERKGROEP VERGUNNINGEN

Er zijn 2 vergunningsaanvragen voorgelegd aan de werkgroep. Deze zullen nog bekeken worden.

Opgvolgijst vergunningen:

- NMBS: voorwaardelijk gunstig advies (lozingsvoorwaarden) -> beslissing deputatie volgt nog.
- TSM: vergund door college
- Confinimmo: voorwaardelijk gunstig advies (vrijstelling voor meetgoot) -> beslissing deputatie volgt nog.

VARIA

- Embrace-project: Hiervoor moet nog terug samengezeten worden.
- 30 dagen minder wagen: Klimaan promoot campagne om 1 maand lang minder de wagen te gebruiken. De campagne start op 1 juni. Je kan een lijnabonnement winnen en deelnemende gemeenten kunnen zelfs een pop-up bos winnen. Belangrijkste is de bewustwording bij burgers. Voor het startmoment is Klimaan nog op zoek naar partners (vb. fietsersbond, klusbib,...). Idee is om een fietstocht/wandeltocht te maken op de vesten (6 x 5km). Op 2 juni is het nationale fietsaplaus dag. Misschien kan dit gecombineerd worden? Samen met collega's van mobiliteit zal bekeken worden hoe de stad dit initiatief kan ondersteunen.
- Artikel in de Nieuwe maan: Er wordt een wervend artikel voor de raad opgenomen in de editie van juni met vermelding van de onderwerpen die aan bod komen bouwcode, windmolens, geveltuinen,...). Een foto van het Energiefestival kan hierbij gebruikt worden.

Opgvolgtabel

Raad	Thema	Advies	Actie sinds raad
21/10/2021	Actieplan circulaire economie	Diverse suggesties	Definitief actieplan wordt opgeladen op schijf als klaar is.
23/11/2021	Toelichting wateroverlast	Communicatie bij bronbemaling	Actie wordt opgepikt
jun/22	Fietstocht	Witte wand, visuele hinder natuurgebied, vergroening mogelijk?	Timing aanplant najaar 2023..
okt/22	varia	Klimaat-opera uitstap van de raad?	Meer info volgt vanuit Mieke Segers
okt/22	Varia	Project fietstaxi	Stavaza?
nov/22	embrace	Opvolging inclusie en opmak actieplan	Artikel nieuwe maan? Raad op locatie werkgroep
nov/22	bemaling	Anekdote rond infiltratiebekken Muizen	Artikel nieuwe maan rond infiltratiebekken
jan/23	Varia	Mobiliteit SAR	Stavaza?
feb - mrt/23	Verdere vergroening bedrijventerreinen	Meer informatie gewenst	Agenderen

			Gebouwen aan de Dijle (Battel) – suggestie dat brandweer individueel bedrijven gaat bezoeken om te bekijken wat mogelijk is qua vergroening.
feb - mrt/23	Opname MKR in de nieuwe maan	Opname gewenst	Oppikken met marcom – rubriek inzicht juni

- Groenscherm wordt aangeplant

AGENDA VOLGENDE VERGADERING

- Mei: update warmtetransitie, stavaza bouwcode en stookbeleid
- Juni: fietstocht + geluidsmuur, hernieuwbare energie (Raghenno, Acces,...)

In oktober zal de raad doorgaan op een andere locatie (afwachten resultaat Embrace). Suggesties voor locaties mogen doorgegeven worden.